

Sygn. akt VII U 274/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2014 r. w Gdańsku

sprawy Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek odwołania Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 22 listopada 2013 r. nr (...) -1

1. zmienia zaskarżoną decyzję i orzeka , że odwołujący się Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie jest zobowiązany do zwrotu na rzecz pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. kwoty 1190,75zł (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt złotych 75/100 groszy),

2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz odwołującego się Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Bank (...) S.A. w W. w odwołaniu wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 22.11.2013r. zobowiązującej odwołującego do zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia z ubezpieczenia społecznego oraz o zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz Banku kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania skarżący Bank podał, że z przekazanego na rachunek R. G. w okresie od grudnia 2012r. do maja 2013r. kwoty 9.749,33, odwołujący się zwrócił pozwanemu kwotę 8.558,58zł. Nadto wskazał dane instytucji, na rzecz których zrealizowane zostały zlecenia stałe R. G. w łącznej kwocie 1.190,75zł. Skarżący powołując się na art. 55 ust. 3 prawa bankowego oraz na fakt, że o śmieci R. G. został zawiadomiony pismem pozwanego z kwietnia 2013r., stanął na stanowisku, że spełnił wszystkie przesłanki zwalniające go z obowiązku zwrotu na rzecz ZUS żądanej kwoty.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podając, że zaskarżoną decyzją zobowiązał odwołujący się Bank do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, to jest emerytury po zmarłym w dniu 25.11.2012r. Ryszardzie Gołoś za okres od dnia 01.05.2013r. do dnia 31.05.2013r. w

kwocie 1.190,75zł. Jako podstawę decyzji pozwany wskazał art. 138 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.)

Sąd ustalił i zważył co następuje:

R. G. był uprawniony do emerytury, którą pozwany organ rentowy zgodnie z wnioskiem przekazywał na konto ubezpieczonego w Banku (...) S.A. R. G.ś zmarł dnia 25 listopada 2012r. Pozwany nadał przelewał emeryturę na konto zmarłego do maja 2013r. włącznie w kwotach: za grudzień 2012r., styczeń i luty 2013r. po 1501,03 zł, za marzec 2013r. – 2128,30zł, za kwiecień 2013r. – 1558,47zł, za maj 2013r. – 1559,47zł. Łącznie pozwany przelał na konto R. G. za w/w okres kwotę 9.749,33zł.

W dniu 02 maja 2013r. do skarżącego wpłynęło pismo pozwanego z kwietnia 2013r. (brak dokładnej daty pisma), informujące o śmierci R. G. i zawierające prośbę o zwrot nienależnej kwoty 9.748,33zł wpłaconej w okresie od grudnia 2012r. do maja 2013r.

Pismem z dnia 21 maja 2013r. skarżący zwrócił się do pozwanego o podanie prawidłowych kwot świadczeń za poszczególne miesiące, które zostały przekazane na rachunek R. G..

Dnia 28 czerwca 2013r. wpłynęło do Banku (...) pismo pozwanego w odpowiedzi na powyższe pismo Banku zawierające m.in. informację, że łączna kwota dokonanych wpłat na rachunek zmarłego R. G. to 9.749,33zł.

Skarżący w piśmie z dnia 18 lipca 2013r. poinformował pozwanego, że tegoż dnia dokonał częściowego zwrotu nienależnych świadczeń w kwocie 8.558,58zł. Równocześnie poinformował, iż pozostała kwota została przeznaczona na realizację stałych zleceń R. G., które były wykonywane do czasu uzyskania przez Bank informacji o zgonie R. G.. W piśmie tym Bank wskazał też podmioty, na rzecz których realizowane były stałe zlecenia ze wskazaniem łącznej kwoty poszczególnych zleceń zrealizowanych po śmierci R. G..

Decyzją z dnia 22 listopada 2013r. pozwany zobowiązał skarżący Bank (...) do zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń za okres od 1 maja 2013r. do 31 maja 2013r. w kwocie 1.190,75zł.

Od tejże decyzji Bank (...) odwołał się w niniejszej sprawie (akta rentowe).

W ocenie Sądu odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. Z 2013r., poz. 1440 ze zm.) Bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa są zobowiązane zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na rachunek w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09 marca 2012r.(I UK 327/11) „ Art. 138a u.e.r.f.u.s. stanowi jedynie podstawę do wydania przez organ rentowy – w przypadku odmowy dobrowolnej wypłaty przez bank – decyzji obciążającej zwrotem świadczenia wypłaconego na rachunek bankowy po śmierci jego posiadacza oraz otwiera drogę postępowania egzekucyjnego w administracji, natomiast podstawę obowiązku banku stanowi art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1997r. – Prawo bankowe.”

Zgodnie zaś z art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. 2012.1376) w przypadku śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej bank jest obowiązany wypłacić z tych rachunków kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenia z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat.

W myśl ust. 3 art. 55 Prawa bankowego bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wpłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub w części, oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

W przedmiotowej sprawie skarżący Bank do dnia otrzymania wniosku pozwanego o zwrot świadczenia zrealizował polecenia stałe z rachunku zmarłego R. G.. Ze świadczenia przelane na jego rachunek za maj 2013r. nie dokonał wypłat. Wcześniejsze wypłaty z rachunku dokonane zostały na rzecz trzech podmiotów na łączną kwotę 1.190,75zł.

Bank w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia ostatecznego wyjaśnienia kwoty żądanej przez pozwanego, dokonał zwrotu świadczenia przekazanego na rachunek posiadacza – pomniejszoną o kwoty zrealizowanych wypłat przed uzyskaniem informacji o zgonie posiadacza rachunku. Bank wskazał również pozwanemu podmioty, które pobrały wypłaty.

Wbrew twierdzeniu pozwanego zawartemu w zaskarżonej decyzji wskazana w niej kwota nie jest świadczeniem przekazanym na konto R. G. za maj 2013r., bowiem za maj pozwany przekazał kwotę 1559,47zł, a nie dochodzone 1190,75zł. Podana w decyzji kwota odpowiada wysokości zrealizowanych przez Bank wypłat tytułem stałych zleceń, które to wypłaty dokonane zostały w okresie od 14 grudnia 2012r. do 15 kwietnia 2013r.

W tym stanie rzeczy – zdaniem Sądu – skarżący Bank spełnił przesłanki wynikające z przywołanych wyżej przepisów, a wymagane do zwolnienia go z obowiązku zwrotu kwot nienależnie wypłaconej emerytury.

Mając na względzie przedstawione wyżej okoliczności Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z § 2 ust. 1 i 2, w związku z § 3 ust. 1 i w związku z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 r. poz. 490 z późn. zm.), zgodnie z wnioskiem odwołującego się obciążył pozwanego jako stronę przegrywającą, kosztami zastępstwa procesowego zasądzając je na rzecz skarżącego w stawce minimalnej wynoszącej 180zł, przewidzianej w sprawach przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 500zł do 1500zł, o czym orzekł w punkcie 2 wyroku.